

УДК 330.46:631.15:633.521

MODELING OF INTERACTION IN THE PERFORMANCE OF THE EFFICIENCY OF THE PRODUCTS OF FLAX PRODUCTION
МОДЕЛЮВАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ЛЬОНАРСТВА**Chukhlib A.V./ Чухліб А.В.***s.e.s., as.prof. / к.е.н., доц.**National University of life and environmental sciences of Ukraine,**Kiev, Heroiv Oborony Str. 11, 03041**Національний університет біоресурсів і природокористування України,**м. Київ, вул. Героїв оборони, 11, 03041*

***Анотація.** В роботі розглядаються теоретико-методичні та прикладні аспекти моделювання взаємозв'язків варіюючих результативних показників виробництва продукції льонарства.*

***Ключові слова:** моделювання, ефективність, виробництво, льонопродукція.*

***Abstract.** The theoretical, methodological and applied aspects of modeling the relationships of varying performance indicators of the production of flax products are considered in the proceedings.*

***Key words:** modeling, efficiency, manufacturing, flax production.*

Вступ. Ефективність підприємств з виробництва і переробки продукції льонарства залежить від комплексу агрокліматичних, техніко-технологічних, організаційно-економічних умов. Комплексність визначення ефективності виробництва льонопродукції відображається в результатах наявності і використання чинників виробництва. Зміна одного з чинників льоновиробництва призводить до зміни всієї системи чинників і їх співвідношення. Актуальним є питання оптимізації виходу високоякісної екологічно чистої продукції льонарства з кожного гектара землі у вартісному вираженні при раціональних витратах всіх ресурсів на одиницю продукції і збереженні природного екологічної рівноваги.

Основний текст. Одним із основних методів пізнання, що полягає у розробці та дослідженні моделей, є моделювання. В деяких дослідженнях моделювання являється єдиним способом пізнання об'єкта. За допомогою моделювання конкретизують сутність досліджуваних явищ і процесів, здійснюють їх теоретичний аналіз, будують модель, що відтворює основні параметри та властивості досліджуваного об'єкта.

Класичне визначення моделі сформульовано В. Штоффом наприкінці 60-х років ХХ століття, як подумки представленої або матеріально реалізованої системи, що відтворює об'єкт дослідження та здатна його замінити таким чином, що в результаті її вивчення отримують нову інформацію про досліджуваний об'єкт. Основними характеристиками моделі є формалізація, системність, аналогія та подібність, здатність замінити об'єкт дослідження, параметричність, інформаційність, аналітичність тощо.

Розробка моделі ефективності виробництва продукції льонарства повинна здійснюватися з врахуванням особливостей льоновиробництва, що

визначаються двома групами чинників – природно-кліматичними та матеріально-технічними, використанням системного підходу до визначення показників ефективності виробництва продукції льонарства на всіх етапах технологічного процесу. Чинник природно-кліматичними умов, що має нестійкий характер, суттєво впливає на результати льонівиробництва. Не можна не враховувати сезонність виробництва. Ці та інші особливості безумовно позначаються на ефективності виробництва льонарської продукції. Друга група об'єктивних особливостей виробництва продукції льону-довгунця включає чинники, що впливають на виробничо-господарську діяльність. Це, перш за все, обсяг виробництва та якість льонопродукції, напрямок спеціалізації підприємства, вартість основних засобів та ін. Проблеми якості льонопродукції та ефективності льонівиробництва взаємопов'язані та взаємозумовлені. Якість льоносировини впливає на конкурентоспроможність льонопродукції, розширення сфери використання та асортименту товарів народного споживання, формування їх цін, результативні показники діяльності льоносіючих та льонопереробних підприємств, виступає вирішальним чинником ефективного функціонування всіх секторів льоноіндустрії, оскільки менша собівартість та більша окупність витрат мають місце за умови вищого номера реалізованої льоносировини [1]. Друга група чинників істотно впливає на ефективність льонівиробництва, і тому повинна обов'язково бути врахована для моделювання досліджуваних залежностей.

Процес економіко-математичного моделювання результативних показників виробництва продукції льонарства наведено на рис. 1.

Рис. 1. Послідовність економіко-математичного моделювання результативних показників льонопродукції

Враховуючи, що на результативні показники виробництва продукції льонарства впливає низка чинників виробництва, доцільно для моделювання залежностей використовувати виробничу функцію виду:

$$Y = F(x_1, x_2, x_3 \dots x_n)$$

Оптимальною вважається комбінація чинників, за якої залежна змінна досягає екстремального рівня.

Висновки.

Моделювання результативних показників виробництва продукції льонарства дозволяє виявити ступінь їх залежності від ендогенних та екзогенних чинників, здійснити науково обґрунтовані прогнози індикаторів виробництва льонопродукції, обґрунтувати стратегію розвитку підприємств з виробництва і переробки льонопродукції.

Література:

1. Чухліб А.В. Особливості оцінки ефективності виробництва льонопродукції. Аграрна політика України в умовах глобальних викликів»: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23-24 вересня 2021 р.) / За заг. ред.: Діброва А.Д. Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2021. С. 233-235.

Стаття відправлена: 14.12.2022 .

© Чухліб А. В.